

projekti

Multimedijalna proslava rođendana
Erika Satija u beogradskom SKC-u

Uznemiravanje kao osobeni kult

Erik Sati, danas, uzdignut je do visina kakvog kontroverznog, podrugljivo vidovitog, no baš zato halucinantno čudnog sveca zvuka modernog vremena u svakoj njegovoj su-personičnoj transmisijskoj tački smisla! I to je sasvim u redu. Jer ovo je doba saobraćaja svake fele, do onih najtananih i tehnološki najsupernijih njegovih varijanti, saobraćaja i još jedino montaže, ako dozvolite. A Sati je to nekako znao još oko vek pre, i upravo činjenica o tome trebalo bi da uznosi i ushićuje vašu „malu ekscentričnu pobožnost“ za njega više nego potvrda veličine koja je docnije dolazila makar i od takvih majstora kakvi su Kejdž i Kejl.

Želim da kažem da se izraz tog prvotnog uzbuđenja pred klavirom i tonom uopšte, pred tim les temps Neuf, sa kojim se Sati uhvatio u koštac bez uranjanja u rutinu, da sve to postoji i na vašoj sopstvenoj klavijaturi, makar i u glavi, da postoji na ulici, gde jedna baka tik pred Satijev koncert trči miljama trotoara sa crvenim dečijim plastičnim trotinetom u ruci, te da postoji u Šijanovim filmovima takodje, jednako kao i u Čaplinovim, jednako kao u onom Renea Klera kojim se, neobično za seriozne prilike, započinje predigra za glavni događaj - četnaestosatni hepening „Uznemiravanje“ (1893) sa 840 puta ponovljenom malom kompozicijom, u beogradskoj premijer-

noj varijanti od strane desetina kulturnih muzičkih ličnosti iz sveta 'ozbiljnog', džez kao i rokenrol zvuka, te performans umetnika u rasponu od 7 do 77 godina.

— Snažni osobeni kultovi Erika Satija izbili su pak na površinu još tokom onog pravovernog

dela koncerta u kome su se, uz nekoliko drugih instrumenata, pre svega slušale klavirske kompozicije i nametnule dve ličnosti autentičnih satijevskih interpretatora: pijanistkinje Branka Parlić i Nada Kolundžija. Kolundžija, ta zračeca Marianne Faithfull i Nico domaćeg

avangardnog pijanizma, te visokoinspirativni profesor beogradske Muzičke Akademije, koja je svojim predmetom otvorila mnogo koji prozor na uglavnom uparloženim ličnim studentskim stanjima duha u njihovim vežbaonicama, ovde Satiju pristupa sa iskusnim, no ponešto gotovo pa ekspresionističkim gestom, isijavajući ono 'uznemiravanje' u naizgled iskidanim, naglo podignutim i utišanim glasovima u izmišljenom antičkom prostoru između svesti o brzinama modernog čoveka i prizvuka starog, hodaćućeg doba.

U velelepnom spokojstvu, bez i truni nervoze i stalno hraneći jednu pijanistički punokrnu, neprekinutu nit, Branka Parlić priredila je retko delikatno auditivno zadovoljstvo publici u Velikoj sali SKC-a, odmah namećući pitanje zašto nije snimila kompletno nove ove svoje interpretacije za CD izdanje od pre par godina, nego se pretežno odlučila za one desetak godina stare.

Bilo kako bilo, sjajan dan za SKC, sala prepuna, mada to znači i više mobilnih telefona u pogonu, a sedamnaesti maj možda multi datum početka onog Novog doba u kome će i ovako 'pomerena' dešavanja zauzeti svoje važno mesto sa visokom frekvencijom učešća u tekućim kulturnim zbivanjima. Samo, da li bi Sati to uopšte želio?

Zorica Kojić

Branka Parlić